

Копія

КИЇВСЬКА ОБЛАСНА РАДА ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

Рішення

Про звернення депутатів Київської обласної ради VIII скликання до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо посилення правового захисту медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації

Відповідно до Конституції України, статей 43, 49, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 13 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», Регламенту Київської обласної ради VIII скликання, затвердженого рішенням Київської обласної ради від 24.12.2020 № 017-01-VIII (із змінами), з урахуванням висновків і рекомендацій постійної комісії Київської обласної ради з питань регламенту, депутатської діяльності, законності, правопорядку, взаємодії з правоохоронними органами та запобіганню корупції, Київська обласна рада вирішила:

1. Підтримати звернення депутатів Київської обласної ради VIII скликання до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо посилення правового захисту медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, що додається.

2. Направити це рішення до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України.

3. Виконавчому апарату Київської обласної ради опублікувати дане рішення на офіційному вебсайті Київської обласної ради.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської обласної ради з питань регламенту, депутатської діяльності, законності, правопорядку, взаємодії з правоохоронними органами та запобіганню корупції і заступника голови Київської обласної ради Семенову Т.М.

В.о. голови

м. Київ

20 серпня 2026 року

№ 1785-38-VIII

Ярослав ДОБРЯНСЬКИЙ

**ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ**

Начальник відділу
протокольної
редакційної
та архівної роботи

В. І. Семенов
03.09.2026

ЗВЕРНЕННЯ

**депутатів Київської обласної ради VIII скликання до
Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України
щодо посилення правового захисту медиків, працівників системи екстреної
медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації**

Медики, працівники системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівці з реабілітації щодня виконують надзвичайно важливу для держави і суспільства роботу, від якої безпосередньо залежать життя та здоров'я людей.

В умовах збройної агресії російської федерації проти України бригади екстреної медичної допомоги одними з перших прибувають на місця ракетних та безпілотних атак, дорожньо-транспортних пригод, пожеж, аварій та інших надзвичайних подій. Вони надають допомогу постраждалим в умовах повітряних тривог, загрози повторних обстрілів, руйнування інфраструктури, дефіциту часу та значного психологічного навантаження. Медики надають кваліфіковану медичну та лікарську допомогу, а працівники аптек забезпечують доступ громадян до життєво важливих медикаментів.

При цьому, медики, працівники системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівці з реабілітації нерідко стають потерпілими від погроз, образливого переслідування, агресивної поведінки, фізичного насильства, незаконного утримання, пошкодження спеціалізованих автомобілів та медичного обладнання. Також мають місце випадки умисного перешкоджання доступу бригад до пацієнтів, блокування автомобілів екстреної медичної допомоги та втручання сторонніх осіб у процес надання допомоги.

Зокрема, 14 липня 2026 року було здійснено напад на бригаду Обухівської станції екстреної медичної допомоги Комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради «Київський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». Пацієнт, імовірно перебуваючи під дією невідомої речовини, і його товариш жорстоко побили двох працівників екстреної медичної допомоги. У результаті нападу парамедик отримав травму голови та перелом скроневої кістки, а в екстреного медичного техника-стажера діагностували перелом нижньої щелепи.

Кожний такий випадок становить небезпеку не тільки для конкретного працівника, а й для пацієнтів, які потребують медичної допомоги. Напад на працівника бригади екстреної медичної допомоги, блокування її роботи або пошкодження обладнання можуть призвести до втрати часу, погіршення стану пацієнтів, тяжких наслідків для їх здоров'я або смерті.

Відсутність належного правового захисту медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації та повторення подібних випадків створюють ризик відтоку кадрів з системи охорони здоров'я, що матиме катастрофічні наслідки.

У зв'язку з чим, наявна потреба у забезпеченні системного підходу до правового захисту медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, що має включати:

1) посилення кримінальної відповідальності за злочини, вчинені стосовно медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації під час або у зв'язку з виконанням ними своїх службових обов'язків;

2) встановлення адміністративної відповідальності за умисне перешкоджання законній діяльності медиків, бригад екстреної медичної допомоги;

3) розроблення порядку взаємодії центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із підрозділами Національної поліції України в разі отримання інформації про загрозу життю або здоров'ю працівників бригад екстреної медичної допомоги;

4) забезпечення створення та функціонування ефективних механізмів відшкодування шкоди, завданої медикам, працівникам системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації під час виконання ними службових обов'язків;

5) забезпечення доступу до безоплатної правничої допомоги та психологічної реабілітації для медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, які постраждали від протиправних дій.

У чинному законодавстві України відсутній комплексний спеціальний механізм юридичної відповідальності за погрози, насильство та інші протиправні дії щодо медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації у зв'язку з виконанням ними професійних обов'язків.

Наявні загальні норми Кримінального кодексу України про тілесні ушкодження, побої, погрозу вбивством, хуліганство та інші правопорушення не завжди враховують підвищену суспільну небезпеку посягання на працівника, який у цей час рятує життя людини. Виконання потерпілим обов'язків у системі охорони здоров'я переважно не є спеціальною кваліфікуючою ознакою відповідного кримінального правопорушення.

При цьому законодавством уже встановлено спеціальну кримінальну відповідальність за погрози або насильство стосовно працівників правоохоронних органів, журналістів та представників окремих інших професій у зв'язку з виконанням ними службової або професійної діяльності.

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України від 07 листопада 2023 року № 10221 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо забезпечення захисту медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги, працівників аптечних закладів, фахівців з

реабілітації, працівників системи аварійно-рятувальних служб від протиправного посягання на життя та здоров'я під час виконання службових обов'язків».

Законопроект включено до порядку денного Верховної Ради України, однак станом на липень 2026 року його розгляд не завершено.

Окрім того, чинна стаття 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачає відповідальність лише за ненадання переваги в русі машинам швидкої допомоги з увімкненими спецсигналами. Проте перешкоджання часто відбувається безпосередньо на місці виклику (наприклад, протидія з боку агресивних родичів, друзів чи третіх осіб). Затримка надання допомоги навіть на кілька хвилин може призвести до незворотних наслідків для пацієнта.

Підтримуючи необхідність установлення спеціальної відповідальності за протиправні посягання на життя та здоров'я медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, вважаємо, що відповідні законодавчі зміни мають забезпечувати комплексний, пропорційний та юридично визначений механізм захисту.

Окремої уваги заслуговує питання розроблення та впровадження порядку взаємодії центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із підрозділами Національної поліції України в разі отримання інформації про загрозу життю або здоров'ю працівників бригад екстреної медичної допомоги.

Адже відсутність затвердженого на державному рівні регламенту призводить до того, що поліція інколи реагує на виклики медиків у загальному порядку черговості, що є неприпустимим в умовах прямої загрози.

При цьому, в межах вказаного порядку взаємодії може бути також врегульовано питання обліку осіб, які вчиняли протиправні дії стосовно медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, та передбачено присутність поліції з бригадою екстреної медичної допомоги у випадку виклику такими особами або для таких осіб екстрених служб.

Посилення відповідальності за вчинення протиправних дій стосовно медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, а також впровадження ефективних механізмів взаємодії центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із підрозділами Національної поліції України дозволить запобігти значній частині протиправних дій.

Проте у разі, якщо шкоду життю і здоров'ю медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації все ж буде завдано, важливо не лише забезпечити притягнення винних осіб до відповідальності, а й належне відшкодування шкоди, завданої таким працівникам, надання їм правової допомоги та психологічної реабілітації.

Вважаємо, що страхування може стати ефективним механізмом відшкодування шкоди, завданої медикам, працівникам системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівцям з реабілітації, під час виконання ними службових обов'язків.

З огляду на викладене депутати Київської обласної ради просять:

1. Верховну Раду України ініціювати, розглянути та прийняти відповідні зміни до законодавства України, що передбачатимуть:

- спеціальну кримінальну відповідальність за погрозу вбивством, насильство, заподіяння тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі, захоплення заручником, умисне вбивство або замах на вбивство медика, працівника системи екстреної медичної допомоги, аптечного закладу, фахівця з реабілітації у зв'язку із законним виконанням ним професійних або службових обов'язків;

- встановлення окремої адміністративної відповідальності за умисне перешкоджання законній діяльності медика, бригади екстреної медичної допомоги, а саме: блокування доступу до пацієнта або місця події; умисне блокування руху спеціалізованого транспорту; агресивне переслідування, образливе чіпляння, нецензурну лайку або інші дії щодо працівника бригади, якщо вони перешкоджають наданню екстреної медичної допомоги; невиконання законної вимоги припинити втручання у роботу бригади; умисне пошкодження автомобіля, медичного обладнання або іншого майна системи екстреної медичної допомоги.

2. Кабінет Міністрів України надати доручення профільним міністерствам та службам опрацювати питання:

- розроблення порядку взаємодії центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із підрозділами Національної поліції України в разі отримання інформації про загрозу життю або здоров'ю працівників бригад екстреної медичної допомоги;

- забезпечення створення та функціонування ефективних механізмів відшкодування шкоди, завданої медикам, працівникам системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівцям з реабілітації під час виконання ними службових обов'язків, зокрема, шляхом страхування життя та здоров'я;

- забезпечення доступу до безоплатної правничої допомоги та психологічної реабілітації для медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації, які постраждали від протиправних дій.

Переконані, що посилення правового захисту медиків, працівників системи екстреної медичної допомоги, аптечних закладів та фахівців з реабілітації є необхідною умовою стабільного функціонування системи охорони здоров'я, забезпечення безпеки пацієнтів та збереження життя людей.

**Підтримано
рішенням Київської обласної ради
від 20 серпня 2026 року № 1785-38-VIII**